

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/20-01/122

URBROJ: 65-20-07

Zagreb, 26. studenoga 2020.

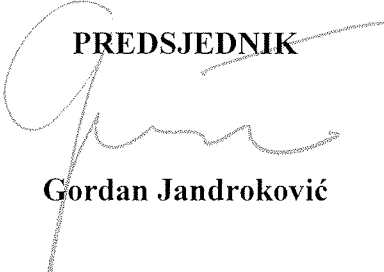
P.Z. br. 56

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 26. studenoga 2020. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića, državne tajnike Zdravka Zrinskića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja, te ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-01/115
URBROJ: 50301-05/31-20-7

Zagreb, 26. studenoga 2020.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20, 119/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića, državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja te ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu.

The seal is circular with the text "REPUBLIKA HRVATSKA" at the top, "3" in the center, "PREDSJEDNIK" below it, and "VLADA ZAGREB REPUBLIKE HRVATSKE" at the bottom. A signature is written across the seal.
3
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
POREZU NA DOBIT**

Zagreb, studeni 2020.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT

Članak 1.

U Zakonu o porezu na dobit (Narodne novine, br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20), u članku 5.a stavku 1. iza riječi: „Zakona“ dodaju se riječi: „i/ili međunarodnih ugovora“.

Članak 2.

U članku 9. stavci 5., 6. i 7. mijenjaju se i glase:

„(5) Iznimno od stavka 3. ovoga članka i članka 10. stavka 1. ovoga Zakona porezno priznatim rashodom kreditne institucije smatra se iznos otpisa potraživanja (glavnice i kamate iskazane u prihodima) od nepovezane fizičke ili pravne osobe, a koja su prethodno bila vrijednosno umanjena i rezervirana u skladu s propisima Hrvatske narodne banke.

(6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka kreditna institucija se odriče prava naplate otpisanog iznosa potraživanja te o istome dostavlja dužniku i jamcu pisanu izjavu o prestanku njihove obveze u navedenom iznosu otpisa, a iznos otpisane obveze ne smatra se oporezivim prihodom odnosno primitkom i nema utjecaja na druge pragove propisane ovim Zakonom.

(7) Kreditna institucija dužna je uz prijavu poreza na dobit dostaviti pregled otpisa izvršenih sukladno stavcima 5. i 6. ovoga članka, u ukupnom iznosu te po pojedinom plasmanu i korisniku kredita.“

Članak 3.

U članku 13. stavku 1. riječi: “tada se sva dobit u svoti u kojoj bi bila ostvarena, kad bi se radilo o odnosima između nepovezanih osoba, uključuje u poreznu osnovicu povezanih osoba” zamjenjuju se riječima: „tada porezni obveznik za iznos dobiti koja bi bila ostvarena, kada bi se radilo o odnosima između nepovezanih osoba, provodi usklađenje“.

U stavku 4. iza riječi: „cijena“ riječ: „i“ briše se i dodaje se zarez, a iza riječi: „konkretnih metoda“ dodaju se riječi: „te načinu na koji se provodi usklađenje“.

Članak 4.

U članku 28. točki 1. riječi: „12%“ zamjenjuju se riječima: „10%“.

Članak 5.

U članku 29. stavku 6. riječi: „stavka 4.“ zamjenjuju se riječima: „stavka 5.“.

Članak 6.

U članku 31. stavku 7. riječi: „12%“ zamjenjuju se riječima: „10%“.

U stavku 10. riječi: „15%“ zamjenjuju se riječima: „10%“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 7.

(1) Ovaj Zakon primjenjuje se u postupku podnošenja prijave poreza na dobit za 2021. i nadalje odnosno za porezna razdoblja koja počinju teći od 1. siječnja 2021.

(2) Pri izračunu predujma poreza na dobit iz članka 5.b stavka 5. i članka 34. stavka 1. Zakona o porezu na dobit (Narodne novine, br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20) za 2021. godinu, temeljem prijave poreza na dobit za 2020. godinu, primjenjuju se odredbe članka 4. ovoga Zakona.

(3) Ministar financija uskladit će Pravilnik o porezu na dobit (Narodne novine, br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17, 2/18, 1/19, 1/20 i 59/20) s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od njegova stupanja na snagu.

Članak 8.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2021.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakonom o porezu na dobit (Narodne novine, br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20; u daljnjem tekstu: Zakon), koji je u primjeni od 1. siječnja 2005., propisano je: tko su porezni obveznici, način utvrđivanja porezne osnovice, porezne stope, mogućnosti korištenja poreznih olakšica, oslobođenja i poticaja, rokovi, način plaćanja poreza i drugo. Porezne olakšice koje su državne potpore propisane su posebnim propisima i to Zakonom o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu (Narodne novine, br. 109/07, 152/08 i 14/14), Zakonom o poticanju ulaganja (Narodne novine, br. 102/15, 25/18, 114/18 i 32/20) i Zakonom o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte (Narodne novine, broj 64/18). Zakon je usklađen s Direktivama koje uređuju oporezivanje dobiti.

Programom Vlade Republike Hrvatske za mandat 2020. – 2024. utvrđena su temeljna polazišta, prioriteti i ciljevi, a među ostalim prioritetima navodi se postizanje perspektivne budućnosti, stvaranjem konkurentne, vitalne i obrazovane Hrvatske. Iznenađna gospodarska kriza koja je pogodila svijet u 2020. ukazala je na ranjivost i ograničenja dosadašnjeg razvojnog modela. Pokazala je da se konkurentnost gospodarstva treba više temeljiti na novim i čistim tehnologijama, koje stvaraju najveću dodanu vrijednost, nova radna mjesta i koje su se pokazale otpornima na vanjske šokove.

Za postizanje određenih prioriteta Program Vlade Republike Hrvatske za mandat 2020. – 2024., predviđa posebne mjere za gospodarski oporavak i poslovno okruženje, među ostalim kada je riječ o poreznom sustavu utvrđeni su i ciljevi poreznog rasterećenja gospodarstva radi daljnjeg stvaranja poticajnog i konkurentnog poslovnog okruženja kao i poduzimanje mjera radi gospodarskog oporavka. U tom kontekstu kada je riječ o oporezivanju dobiti predviđeno je smanjenje stope poreza na dobit za određene porezne obveznike.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Sljedeći ciljeve Programa Vlade Republike Hrvatske za mandat 2020. - 2024., koji se odnose na porezno rasterećenje gospodarstva radi daljnjeg stvaranja poticajnog i konkurentnog poslovnog okruženja ovim će se Zakonom izvršiti izmjene i dopune Zakona.

Od početka porezne reforme započete 2016. koja je provedena kroz četiri kruga, snižena je porezna stopa poreza na dobit s 20 % na 18 % za porezne obveznike koji ostvaruju prihode iznad 3 milijuna kuna, a za porezne obveznike koji ostvaruju prihode do 3 milijuna kuna snižena je na 12 %. Međutim, već 2019., dakle s primjenom od 2020., podignut je prag za plaćanje poreza na dobit po stopi od 12 % s 3 milijuna kuna na 7,5 milijuna kuna. Nadalje, obzirom na potrebu pojednostavljenja poreznog sustava i obvezu očuvanja prihoda proračuna ukinuta je privremena olakšica za reinvestirano dobit te olakšica za jedinice lokalne samouprave II. skupine. Kako bi se što više prilagodili potrebama poreznih obveznika 2017. uvedeno je „novčano načelo” odnosno način utvrđivanja porezne osnovice po principu „plaćeno – naplaćeno“ i to za porezne obveznike koji ostvaruju prihode do 3 milijuna kuna, a izmjenama propisa iz 2019. taj prag je podignut na 7,5 milijuna kuna. Također je uvedena mogućnost utvrđivanja porezne osnovice za neprofitne organizacije koje obavljaju

gospodarsku djelatnosti ako ostvaruju prihod od te djelatnosti do 230 (300) tisuća kuna, a izmjenama propisa iz 2019. taj prag je podignut na 7,5 milijuna kuna. Za obvezni prelazak s dohotka na dobit od 2020. jedini uvjet je sada ostvarivanje prihoda iznad 7,5 milijuna kuna.

Nadalje, u reformi u razdoblju od 2016. do 2019. pojednostavljen je sustav oporezivanja inozemnih izvođača (umjetnika, zabavljača i športaša) plaćanjem poreza po odbitku po stopi od 15 %. Također je u potpunosti izvršeno usklađivanje s Direktivom Vijeća (EU) 2016/1164 od 12. srpnja 2016. o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se izravno utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta (SL L 193, 19.7.2016.) te Direktivom Vijeća (EU) 2017/952 od 29. svibnja 2017. o izmjeni Direktive (EU) 2016/1164 u pogledu hibridnih neusklađenosti s trećim zemljama (SL L 144, 7.6.2019.), a kojima je cilj spriječiti premještanje dobiti. Od 2019. za potrebe obračuna poreza po odbitku primjenjuje se EU-ov popis nekooperativnih jurisdikcija za porezne svrhe.

Pored navedenoga, tijekom 2020. nastankom posebnih okolnosti utvrđenih općim poreznim propisom, propisano je isključivanje iz porezne osnovice prihoda od potpora primljenih radi ublažavanja negativnih posljedica izazvanih posebnim okolnostima.

Polazeći od zadanog cilja poreznog rasterećenja, uzimajući u obzir prihode proračuna uočena je potreba i mogućnost daljnjeg poreznog rasterećenja za male i srednje porezne obveznike. Stoga se ovim Konačnim prijedlogom zakona za sve porezne obveznike koji ostvaruju prihode do 7,5 milijuna kuna smanjuje porezna stopa s 12 % na 10 %. Snižena porezna stopa od 10 % će obuhvatiti više od 93 % poreznih obveznika.

S obzirom na izmjene propisa o oporezivanju dohotka koji predviđa smanjenje porezne stope za dohodak od kapitala ostvarenog po osnovi dividendi i udjela u dobiti s 12 % na 10 %, potrebno je radi izjednačavanja poreznog položaja inozemnih dioničara i članova društva koji nisu fizičke osobe smanjiti stopu poreza po odbitku. Stoga se, ovim Konačnim prijedlogom zakona predlaže i smanjenje stope poreza po odbitku pri isplati dividendi i udjela u dobiti s 12 % na 10 %. Također, nakon dvije godine primjene uočena je mogućnost za smanjenjem stope poreza po odbitku za nastupe inozemnih izvođača s 15 % na 10 %. Snižavanjem navedenih stopa poreza po odbitku postiže se veća konkurentnost gospodarstava i u području turizma.

Nadalje, radi smanjenja sposobnosti otplate kredita građana i poduzetnika, pojavit će se potreba za restrukturiranjem kreditnih plasmana građana i poduzetnika što može uključiti i otpise potraživanja. Kako bi se potaknulo brže i efikasnije provođenje otpisa dugova građanima i poduzetnicima od strane kreditnih institucija, umjesto uočenog trenda prodaje kreditnog plasmana agencijama za otkup potraživanja ovim Konačnim prijedlogom zakona mijenjaju se postojeće odredbe te se za sve otpise od strane kreditnih institucija utvrđuje jedinstveno pravilo.

Uzimajući u obzir položaj kreditnih institucija koje imaju veliki broj nenaplativih plasmana, ovim Konačnim prijedlogom zakona se daje poticaj kreditnim institucijama da u što većoj mjeri, poštujući okvire regulatora Hrvatske narodne banke u pogledu očuvanja stabilnosti bankarskog sustava, olakšaju položaje dužnika, građana i poduzetnika.

Očekuje se kako će primjena predloženog Zakona destimulirati kreditne institucije u prodaji kreditnih plasmana agencijama za otkup potraživanja, odnosno kako će kreditne institucije biti motivirane putem konačnog otpisa, što više olakšati položaj dužnika, građana i

poduzetnika. Poboljšanjem kreditnog položaja dužnika utječe se na ponovni razvoj investicija poduzetnika i porast osobne potrošnje.

Cilj ovoga Zakona je utjecati poreznim propisom na poboljšanje položaja dužnika, građana i poduzetnika, a što se postiže konačnim otpisom potraživanja, a ne prodajom kreditnog plasmana agencijama za otkup potraživanja. Primjena predložene odredbe ovoga Zakona na indirektan način daje poticaj građanima i poduzetnicima, stoga će primjena iste imati pozitivne financijske i društvene posljedice.

Ovim Zakonom propisuje se porezno priznati rashod kreditne institucije u iznosu otpisa potraživanja, u postupku rekonstruiranja plasmana, od nepovezane fizičke ili pravne osobe po osnovi odobrenih kreditnih plasmana s pripadajućim kamatama, iskazanih u prihodima do trenutka otpisa za kreditne plasmane kojima je zbog otežane mogućnosti naplate vrijednost usklađena u skladu s posebnim propisima Hrvatske narodne banke. Nadalje nalaže se obveza kreditnoj instituciji da dostavi dužniku i jamcu pisanu izjavu o odricanju od prava naplate otpisanog iznosa potraživanja odnosno o prestanku njihove obveze u navedenom iznosu otpisa, pri čemu iznos otpisanog duga neće biti uključen u oporezive prihode odnosno primitke.

Zakonom je već u ožujku 2020. propisano isključivanje iz porezne osnovice prihoda od potpora primljenih radi ublažavanja negativnih posljedica izazvanih posebnim okolnostima koje su za porezne svrhe propisane općim poreznim propisom. Obzirom da se predloženim Zakonom zbog specifičnosti kreditnih plasmana propisuje trajna mjera, i nakon prestanka posebnih okolnosti otpisani iznosi kreditnog plasmana neće biti oporezivani. Na taj način se daje još jedan poticaj ili pomoć poduzetnicima i građanima.

U tom kontekstu, očekuje se kako će ovaj Zakon, pored smanjenja porezne stope za male i srednje porezne obveznike, uz pomoć kreditnih institucija, ukoliko iskoriste predloženu odredbu o porezno priznatim otpisima, pridonijeti oporavku gospodarstva.

Pored navedenoga, predloženim Zakonom se zbog racionalizacije postupaka vezanih uz transferne cijene, kako kod Porezne uprave, tako i kod poreznih obveznika te zbog sprječavanja nesporazuma, ispravaka poreznih prijava i sprečavanja sudskih ili arbitražnih postupaka sada nalaže poreznom obvezniku da izvrši usklađenje transfernih cijena odnosno dobiti.

Nadalje, predloženim Zakonom, paralelno s izmjenama drugih međunarodnih pravnih normi u području oporezivanja, proširuje se opseg primjene pravila vezanih uz neautentične aranžmane i na slučajeve propisane međunarodnim ugovorima. Tako dopunjeno pravilo primjenjivat će se i u slučaju ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u kojima nije izričito propisano dovoljno široko opće pravilo za sprječavanje izbjegavanja poreza. Zahtjev za onemogućavanjem korištenja povlastica iz međunarodnih poreznih ugovora proizlazi iz mjere 6. „Prevenција zlouporabe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja“ Akcijskog plana za smanjenje porezne osnovice i preusmjeravanja dobiti Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj i Skupine G20.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom proširuje se opseg primjene pravila vezenih uz neautentične aranžmane i na slučajeve propisane međunarodnim ugovorima. Tako dopunjeno pravilo primjenjivat će se i u slučaju ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u kojima nije izričito propisano opće pravilo za sprječavanje izbjegavanja poreza.

Uz članak 2.

Ovim člankom propisuje se porezno priznati rashod kreditne institucije u iznosu otpisa potraživanja, u postupku rekonstruiranja plasmana, od nepovezane fizičke ili pravne osobe po osnovi odobrenih kreditnih plasmana s pripadajućim kamatama iskazanih u prihodima do trenutka otpisa za kreditne plasmane kojima je zbog otežane mogućnosti naplate vrijednost usklađena u skladu s posebnim propisima Hrvatske narodne banke. Osim toga, nalaže se obveza kreditnoj instituciji da dostavi dužniku i jamcu pisanu izjavu o odricanju od prava naplate otpisanog iznosa potraživanja odnosno o prestanku njihove obveze u navedenom iznosu otpisa pri čemu iznos otpisanog duga neće biti uključen u oporezive prihode odnosno primitke.

Uz članak 3.

Ovim člankom naglašava se potreba poreznom obvezniku da za svako porezno razdoblje izvrši provjeru i po potrebi usklađenje vezano uz cijene i ugovore između povezanih osoba.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuje se smanjenje porezne stope s 12 % na 10 % za porezne obveznike koji ostvaruju prihode do 7,5 milijuna kuna (obuhvaća i sve neprofitne organizacije koje za gospodarsku djelatnost plaćaju porez na dobit u paušalnom iznosu).

Uz članak 5.

Ovim člankom ispravlja se nomotehnička pogreška.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisuje se smanjenje porezne stope poreza po odbitku pri isplati dividendi i udjela u dobiti inozemnim osobama koje nisu fizičke s 12 % na 10 % te smanjenje stope poreza po odbitku na naknade za nastupe inozemnih izvođača (umjetnika, zabavljača i športaša) kada naknadu isplaćuje tuzemni ili inozemni isplatitelj prema ugovoru s inozemnom osobom koja nije fizička s 15 % na 10 %.

Uz članak 7.

Ovim se člankom propisuje primjena ovoga Zakona u postupku podnošenja prijave poreza na dobit za porezna razdoblja koja počinju teći od 1. siječnja 2021. i primjena istog za potrebe izračuna predujma poreza na dobit za 2021. Osim toga, propisuje se da će ministar financija uskladiti važeći Pravilnik o porezu na dobit s odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 8.

Ovim člankom propisuje se stupanje Zakona na snagu.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakon nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Izmjenama i dopunama Zakona, prema ovom Zakonu, očekuje se dodatno porezno rasterećenje u cilju poticaja gospodarstvu općenito, a posebno malih i srednjih poreznih obveznika. Obzirom da će od 2021. dio poreznih obveznika prilikom utvrđivanja godišnje porezne obveze koristiti poreznu stopu od 10 %, a ne od 12 %, očekuje se kako će zbog toga prihodi s osnove poreza na dobit biti manji za 125 milijuna kuna.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na Prijedlog zakona, predlagatelj je u Konačnom prijedlogu zakona dodao novi članak 1., kojim se proširuje opseg primjene pravila vezenih uz neautentične aranžmane i na slučajeve propisane međunarodnim ugovorima. Tako dopunjeno pravilo primjenjivat će se i u slučaju ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u kojima nije izričito propisano sveobuhvatno opće pravilo za sprječavanje izbjegavanja poreza.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVATANJA

Tijekom prvog čitanja u Hrvatskome saboru iznijeti su neki prijedlozi koji nisu prihvaćeni. U nastavku se navode bitni prijedlozi te razlozi zašto isti nisu prihvaćeni.

Nije prihvaćen prijedlog zastupnice Kluba zastupnika Domovinskog pokreta Vesne Vučemilović i zastupnika Kluba zastupnika Istarskog demokratskog sabora Marina Lerotića u vezi s ukidanjem obveze plaćanja predujma poreza na dobit zbog toga što se uplatama predujmova ravnomjernije raspoređuje porezno opterećenje, a porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja ima mogućnost po potrebi promijeniti iznos predujma. Tako u slučajevima kada porezni obveznik ne očekuje dobit, predujmovi poreza na dobit mogu biti i ukinuti.

Nije prihvaćen prijedlog zastupnica Kluba zastupnika Domovinskog pokreta Vesne Vučemilović i Ružice Vukovac te zastupnika Kluba zastupnika Istarskog demokratskog sabora Marina Lerotića za uvođenjem porezne olakšice za reinvestiranu dobit s obzirom da je privremena porezna olakšica za reinvestiranu dobit ukinuta 2016. kada je i snižena porezna stopa s 20% na 18% ili 12%. Međutim, kako je i najavljeno prilikom ukidanja privremene porezne olakšice za reinvestiranu dobit, poticanje investicija i ulaganja nastavljeno je putem

Zakona o poticanju ulaganja (Narodne novine, br. 102/15, 25/18, 114/18 i 32/20) koji se u navedenom razdoblju mijenjao kako bi se prilagodio razvoju investicija. Nadalje, sada se kao poticaj investicijama malih i srednjih poreznih obveznika dodatno snižava porezna stopa s 12% na 10%.

Nije prihvaćen prijedlog zastupnice Ružice Vukovac za isključivanje iz porezne osnovice prihoda od potpora i sredstava za ruralni razvoj u poljoprivredi koja su dobivena iz EU fondova, obzirom da se primljene potpore u skladu s računovodstvenim standardima uključuju u prihode, a koji se sučeljavaju s odgovarajućim rashodima poreznih obveznika zbog čega su u pravilu primljene potpore porezno neutralne.

Nije prihvaćen prijedlog zastupnika Kluba zastupnika Mosta nezavisnih lista Mire Bulja za uvođenjem dodatne porezne olakšice na nerazvijenim područjima obzirom na to da prema zakonu kojima se uređuje porez na dobit (i zakonu kojim se uređuje porezu na dohodak) već postoji porezna olakšica za poduzetnike koji obavljaju djelatnost na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske.

Nije prihvaćen prijedlog zastupnika Kluba zastupnika Socijaldemokratske partije Hrvatske Borisa Lalovca prema kojemu bi se porezno priznati rashodi otpisa kreditnog plasmana utvrdili jednokratno kao što je bilo tijekom 2017. Predloženom mjerom se ne propisuje obveza kreditnim institucijama da provedu konačne otpise jer to nije moguće propisati poreznim propisom, međutim očekuje se kako će provođenje ovog propisa dovesti do povećanja konačnih otpisa potraživanja od građana i poduzetnika umjesto prodaje kreditnog plasmana.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 5.a

(1) Prava propisana odredbama ovoga Zakona, koja se osobito odnose na umanjenje porezne osnovice, izuzeća, oslobođenja od plaćanja poreza i poreza po odbitku ili umanjenje porezne obveze, porezni obveznik neće moći koristiti za aranžmane ili niz aranžmana ako se utvrdi da ih je porezni obveznik osnovao radi ostvarivanja, kao glavne svrhe ili jedne od glavnih svrha, navedenih pogodnosti, te kao takvi, s obzirom na sve relevantne činjenice i okolnosti, nisu autentični.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka, aranžman predstavlja bilo koju poslovnu transakciju, aktivnost, shemu, sporazum, obvezu ili događaj, a može se sastojati od više mjera ili dijelova

(3) Aranžman ili niz aranžmana smatraju se neautentičnima u mjeri u kojoj nisu osnovani radi valjanih komercijalnih razloga koji odražavaju gospodarsku stvarnost, odnosno ako su osnovani radi utaje ili izbjegavanja poreza.

Članak 9.

(1) Vrijednosna usklađenja po osnovi ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca za isporučena dobra i obavljene usluge, priznaju se kao rashod ako je od dospijeća potraživanja do kraja poreznog razdoblja proteklo više od 60 dana, a ista nisu naplaćena do petnaestog dana prije dana podnošenja porezne prijave. Svote vrijednosnih usklađenja potraživanja od kupaca iskazane u prethodnim poreznim razdobljima kao porezno priznati rashod uključuju se u prihode, ako do trenutka nastupa zastare prava na naplatu nije postupljeno na način propisan u stavku 2. ovoga članka.

(2) Vrijednosno usklađenje potraživanja priznaje se ako je potraživanje evidentirano u poslovnim knjigama kao prihod i ako su obavljene sve radnje za osiguranje naplate duga, pažnjom dobrog gospodarstvenika.

(3) Smatra se da su obavljene radnje iz stavka 2. ovoga članka ako su potraživanja utužena ili se zbog njih vodi ovršni postupak, ako su prijavljena u stečajnom postupku nad dužnikom ili ako je postignuta nagodba s dužnikom, koji nije povezana osoba, prema posebnom propisu u slučaju stečaja, arbitraže ili mirenja.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, priznaje se otpis potraživanja od nepovezanih osoba, koja su zastarjela i koja u svakom pojedinom poreznom razdoblju ne prelaze 5.000,00 kuna po pojedinom dužniku koji je obveznik poreza na dobit ili poreza na dohodak po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti. Priznaje se i otpis zastarjelih potraživanja do 200,00 kuna od nepovezanih fizičkih osoba čiji dug nije nastao po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti, ako ukupno utvrđeno potraživanje po pojedinoj osobi na zadnji dan poreznog razdoblja ne prelazi taj iznos.

(5) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka i članka 10. stavka 1. ovoga Zakona, u porezno priznate rashode kreditne institucije uključuje se iznos otpisa potraživanja od

nepovezane fizičke osobe, u skladu s kriterijima i postupcima kreditne institucije, po osnovi odobrenih stambenih kredita, te dospjele kamate iskazane u prihodima do trenutka otpisa ako je utvrđeno da je otpis proveden radi olakšanja otplate kredita korisnicima kojima iznos mjesečne otplatne rate ugrožava osnovne životne potrebe, odnosno kako bi se spriječilo provođenje ovrhe od strane kreditne institucije nad jedinom stambenom nekretninom u kojoj korisnik kredita ima prijavljeno prebivalište i u kojoj trajno boravi.

(6) Kreditna institucija može primijeniti odredbe o priznavanju otpisa potraživanja iz stavka 5. ovoga članka i iz drugih ekonomskih, odnosno gospodarskih i socijalno opravdanih razloga, u skladu s kriterijima i postupcima kreditne institucije, pod uvjetom da ih primijeni na isti način na sve korisnike stambenih kredita.

(7) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka i članka 10. stavka 1. ovoga Zakona, u porezno priznate rashode uključuje se iznos otpisa potraživanja od nepovezane osobe, u skladu s kriterijima i postupcima kreditne institucije, po osnovi odobrenih poduzetničkih kredita, te dospjele kamate iskazane u prihodima do trenutka otpisa ako je utvrđeno da obveze po odobrenim kreditima bitno ugrožavaju razvoj investicijskih projekata ili bitno ugrožavaju nastavak poduzetničke aktivnosti, odnosno dovode do prestanka obavljanja djelatnosti.

(8) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, porezno priznati rashod je otpis potraživanja iskazanih u prihodima od nepovezane osobe ako porezni obveznik dokaže da troškovi pokretanja određenih postupaka iz stavka 3. ovoga članka premašuju iznos potraživanja ili ako dokaže da je pažnjom dobrog gospodarstvenika pokrenuo određene radnje s ciljem naplate potraživanja pri čemu je utvrdio konačnu nemogućnost naplate otpisanog iznosa potraživanja.

(9) Porezno priznatim rashodom smatraju se otpisi potraživanja koji su potvrđeni u skladu s posebnim propisom o stečaju potrošača i posebnim propisom o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja.

Članak 13.

(1) Ako se između povezanih osoba u njihovim poslovnim odnosima ugovore takve cijene ili drugi uvjeti koji se razlikuju od cijena ili drugih uvjeta koji bi se ugovorili između nepovezanih osoba, tada se sva dobit u svoti u kojoj bi bila ostvarena, kad bi se radilo o odnosima između nepovezanih osoba, uključuje u poreznu osnovicu povezanih osoba.

(2) Povezanim osobama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se osobe kod kojih jedna osoba sudjeluje izravno ili neizravno u upravi, nadzoru ili kapitalu druge osobe, ili iste osobe sudjeluju izravno ili neizravno u upravi, nadzoru ili kapitalu društva.

(3) Pri utvrđivanju i procjeni jesu li poslovni odnosi između povezanih osoba iz stavka 2. ovoga članka ugovoreni po tržišnim cijenama može se koristiti jedna od sljedećih metoda:

(a) Metoda usporedivih nekontroliranih cijena po kojoj se cijene za prodane proizvode, robu ili usluge u kontroliranim poslovima uspoređuju s onima u nekontroliranim poslovima i usporedivim okolnostima.

(b) Metoda trgovačkih cijena po kojoj se utvrđuje cijena po kojoj se roba nabavljena od povezanih osoba prodaje nepovezanim osobama. Tako utvrđena cijena umanjuje se za odgovarajuću bruto trgovačku maržu koja se može postići u postojećim tržišnim uvjetima. Dobiveni ostatak je cijena po kojoj je roba mogla biti nabavljena od nepovezanih osoba.

(c) Metoda dodavanja bruto dobiti na troškove po kojoj se prvo utvrđuju troškovi proizvoda, poluproizvoda ili usluga koje je imala osoba koja je proizvođač, poluproizvođač ili usluge prodala drugoj povezanoj osobi. Na tako utvrđene troškove dodaje se odgovarajuća bruto dobit koja se može postići u postojećim tržišnim uvjetima. Tako dobiveni iznos je cijena po kojoj su proizvodi, poluproizvodi ili usluge mogli biti nabavljeni od nepovezanih osoba.

(d) Metoda podjele dobiti po kojoj se eliminira učinak posebnih uvjeta na dobit u poslovima između povezanih osoba. Ova eliminacija provodi se utvrđivanjem podjele dobiti koju bi nepovezane osobe očekivale sudjelovanjem u jednom ili više poslova. Po metodi podjele dobiti, najprije se utvrđuje podjela dobiti između povezanih osoba u jednom ili više poslova u kojima te osobe sudjeluju. Nakon toga procjenjuje se podjela dobiti do koje bi došlo da su u poslu u postojećim tržišnim uvjetima sudjelovale nepovezane osobe te se tako utvrđeni udjeli u dobiti raspoređuju na povezane osobe.

(e) Metoda neto dobitka po kojoj se ispituje ostvarena netodobit u odnosu na neku osnovu kao što su ukupni troškovi, prihodi od prodaje, imovina ili vlastiti kapital koju jedna osoba ostvaruje u poslovima s jednom ili više povezanih osoba. Tako ostvarena neto dobit uspoređuje se s neto dobitkom sličnih osoba u sličnim okolnostima.

(4) Poslovni odnosi između povezanih osoba priznat će se samo ako porezni obveznik posjeduje i na zahtjev Porezne uprave pruži podatke i informacije o povezanim osobama i poslovnim odnosima s tim osobama, metodama kojima se koristi za utvrđivanje usporedivih tržišnih cijena i razlozima za odabiranje konkretnih metoda.

(5) Odredbe ovoga članka odnose se i na povezane osobe iz stavka 2. ovoga članka koje su rezidenti ako jedna od povezanih osoba:

1. ima povlaštenu poreznu status, odnosno plaća porez na dobit po stopama koje su niže od propisane stope ili je oslobođena od plaćanja poreza na dobit, ili

2. ima u poreznom razdoblju pravo na prijenos poreznog gubitka iz prethodnih poreznih razdoblja.

(6) Podrobniju razradu i upute u svezi s primjenom odredaba ovoga članka donosi ministar financija.

Članak 28.

Porez na dobit plaća se na utvrđenu poreznu osnovicu po stopi:

1. 12% ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 7.500.000,00 kuna, ili

2. 18% ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi jednaki ili veći od 7.500.000,01 kuna.

Članak 29.

(1) Porez na dobit utvrđuje se za porezno razdoblje koje je u pravilu kalendarska godina.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Porezna uprava može na zahtjev poreznog obveznika odobriti da se porezno razdoblje i kalendarska godina razlikuju, pri čemu porezno razdoblje ne smije prelaziti razdoblje od 12 mjeseci. Izabrano porezno razdoblje porezni obveznik ne može mijenjati tri godine.

(3) Porezno razdoblje čini dio poslovne godine ako je:

1. razdoblje od početka poslovanja poreznog obveznika do kraja te poslovne godine,
2. razdoblje od premještanja sjedišta ili upravljanja poslovima iz inozemstva u tuzemstvo do kraja te poslovne godine,
3. razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do premještanja sjedišta ili upravljanja poslovima iz tuzemstva u inozemstvo,
4. razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do dana spajanja ili podjele,
5. razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do otvaranja likvidacije ili stečaja,
6. razdoblje koje se nastavlja od otvaranja stečaja do kraja poslovne godine,
7. razdoblje koje se nastavlja od otvaranja do okončanja postupka likvidacije,
8. razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do okončanja poslovanja sukladno posebnim propisima.

(4) Porezni obveznik koji namjerava pokrenuti postupke iz stavka 3. točaka 3., 4. i 7. u slučaju okončanja likvidacije i točke 8. ovoga članka, dužan je te postupke najaviti Poreznoj upravi najkasnije 30 dana prije početka obavljanja formalnih radnji prema nadležnim tijelima te dostaviti podatke o ovlaštenom poreznom savjetniku ako je on uključen u provođenje navedenog postupka.

(5) Porezno razdoblje i obveza plaćanja poreza na dobit i vođenja poslovnih knjiga, prema propisima o računovodstvu za poduzetnike fizičke osobe iz članka 2. stavka 3. i 4. ovoga Zakona, počinje od početka poreznog razdoblja koje slijedi nakon poreznog razdoblja u kojemu su ispunjeni propisani uvjeti.

(6) Obveza plaćanja poreza na dobit i vođenja poslovnih knjiga prema propisima o računovodstvu poduzetnike iz stavka 4. ovoga članka obvezuje sljedeće tri godine. U opravdanim slučajevima i na temelju pisanog zahtjeva poreznog obveznika taj rok može biti i kraći, o čemu Porezna uprava donosi rješenje. Opravdanim slučajevima osobito se smatraju cjelovita promjena djelatnosti koju obavlja porezni obveznik te značajno izmijenjeni uvjet (više od 50%) zbog kojeg je porezni obveznik promijenio način oporezivanja.

Članak 31.

(1) Porez po odbitku u smislu ovoga Zakona jest porez kojim se oporezuje dobit koju ostvari nerezident u Republici Hrvatskoj.

(2) Porezni obveznik poreza po odbitku je isplatitelj.

(3) Porezna osnovica poreza po odbitku je bruto iznos naknade koju tuzemni isplatitelj plaća nerezidentu – inozemnom primatelju.

(4) Porez po odbitku iz stavka 1. ovoga članka plaća se na kamate, dividende, udjele u dobiti te na autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva (prava na reprodukciju, patente, licencije, zaštitni znak, dizajn ili model, proizvodni postupak, proizvodne formule, nacrt, plan, industrijsko ili znanstveno iskustvo i druga slična prava) koje se plaćaju inozemnim osobama koje nisu fizičke osobe.

(5) Iznimno od odredaba stavka 4. ovoga članka, porez po odbitku ne plaća se na kamate isplaćene:

1. na robne kredite za kupnju dobara koja obvezniku služe za obavljanje djelatnosti,
2. na kredite koje daje inozemna banka ili druga financijska institucija,
3. imateljima obveznica, državnih i korporativnih, inozemnim pravnim osobama.

(6) Porez po odbitku plaća se i na usluge istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja i revizorske usluge, plaćene inozemnim osobama.

(7) Porez po odbitku plaća se po stopi od 15% osim za dividende i udjele u dobiti na koje se porez po odbitku plaća po stopi od 12%.

(8) Porez po odbitku plaćaju i poslovne jedinice inozemnog poduzetnika kada plaćaju naknade iz stavka 4. ovoga članka matičnom poduzeću.

(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, ako se naknada pripisuje kao prihod tuzemnoj poslovnoj jedinici inozemnog poduzetnika, ne plaća se porez po odbitku.

(10) Porez po odbitku iz stavka 1. ovoga članka plaća se po stopi od 15% na naknade za nastupe inozemnih izvođača (umjetnika, zabavljača i športaša) kada naknadu isplaćuje tuzemni ili inozemni isplatitelj prema ugovoru s inozemnom osobom koja nije fizička osoba i u tom slučaju ne nastaje obveza obračuna poreza na dohodak i doprinosa za fizičku osobu izvođača.

(11) Porezni obveznik iz stavka 2. ovoga članka obavezan je obračunati, obustaviti i uplatiti porez po odbitku pri plaćanju naknada iz ovoga članka.

(12) Iznimno od odredbi ovoga članka, porez po odbitku plaća se po stopi od 20% na sve usluge te na sve vrste naknada oporezivih prema ovom članku, kada se plaćaju osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave odnosno nadzora poslovanja u državama koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe, a s kojima Republika Hrvatska ne primjenjuje ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.